

imod mener jeg, at en saadan Reservefond snarere i nogen Grad vil skabe et solidarisk Ansvar, og det er min Tro, at den Solidaritet, som derved vil opstaa, vil hjælpe til at forpurre forskellige Bankkrak, som ellers let kunde opstaa, idet jeg tænker mig, at man f. Eks. paa et tidligere Tidspunkt vil lade tilflyde Bankinspektøren Meddelelse om, at nu var der noget muggent her eller der. Jeg tror at Selvkontrollen vil blive skarpere ved en saadan Ordning; og dette kan efter de Erfaringer, vi nu har indhøstet, sikkert tiltrænges.

Det skulde naturligvis ikke være Meningen derved at hindre Bankernes frie og naturlige Virksomhed. Men naar man ser paa Forholdene, som de er, naar man ser paa den Skæbne, der har ramt Bankerne i Kalundborg og paa Turø — det er jo dem, der er værst stillet —, erindrer en Del andre Bankers Vanskeligheder og ved, at Erhvervslevet er blevet Genstand for en almindelig Depression, idet det store Prisfald paa alting har skabt store Vanskeligheder, ikke alene for de saakaldte Gullaschforretninger, men ogsaa for mange gamle Forretninger i By og paa Land, og naar vi yderligere maa gaa ud fra, at ogsaa Landbruget gaar en vanskelig Tid, maaske en stor Krise i Møde — saa vil man være paa det rene med, at Bankernes Stilling er en saadan, at der let vil kunne indtræde Vanskeligheder. Jeg mener derfor, at Tidspunktet nu er inde til at kræve, at Bankerne opretter en Forsikringsfond til Værn for Sparerne. Dette er nødvendigt, hvis Bankerne fortsat skal bevare Sparernes Tillid.

Men naar vi kender de Vanskeligheder, som jeg her har nævnt, vil man maaske undres noget over den Stilling, som Kalundborg-Bankens Hovedstadsforbindelse indtog overfor den. Det var Finansieringen af Kalundborg Skibsværft, der gav Kalundborg-Banken Dødsstødet. Denne lille Bank med en Aktiekapital paa 2 Mill. Kr. og en Indskudskapital paa 6—7 Mill. Kr. ydede Kalundborg Skibsværft en Forstrækning paa 12—13 Mill. Kr. Kalundborg Skibsværft var et Krigsforetagende; det blev startet af en smart Mand, Ingeniør Henckel, og det blev opbygget efter Gullaschprincippet: Skidt med, hvad det koster, vi har Penge nok. Personlig har jeg aldrig næret Tillid til dette Foretagende, men uden Hensyn til Tillid eller Ikke-Tillid synes jeg, det er noget letsindigt, at en saadan lille Bank yder et Krigsforetagende en Forstrækning paa 12—13 Mill. Kr. Hvorledes var det muligt for den lille Bank at yde de mange Millioner, vil man maaske spørge. Det kunde naturlig-

vis kun ske ved Forbindelse med en Storbank, og denne Storbank var Københavns Handelsbank, som i sin Tid forstrakte Kalundborg Bank med ca. 17 Mill. Kr. Denne Bank maatte vide og vidste, at en stor Del af Pengene gik til Kalundborg Skibsværft. Handelsbanken har efter min Mening vist Tillid til Kalundborg Skibsværft, i alt Fald vist en Tro til, at Kalundborg Bank paa den Maade lettet kom over den Kalamitet, der var indtruffet ved, at den havde ydet en Garanti overfor de norske Redere paa 6—8 Mill. Kr. Naar Handelsbanken var vidende om denne Garanti, der laa langt over den lille Banks økonomiske Evne, og alligevel vedblivende vedligeholdt Forbindelsen uden at kræve Garantien afviklet i 1918, da denne Garanti efter al Sandsynlighed kunde afvikles uden større Tab, har den efter min Mening paataget sig et ikke ringe moralsk Medansvar for, hvad der senere skete i Kalundborg. Tilbagetaget blev ikke foretaget i 1918, og senere var det umuligt, da var Kalundborg Banks Skæbne uløselig knyttet til Skibsværftet, Katastrofen er indtraadt, og Ulykken har ramt Byen og Egnen.

Selv om jeg i høj Grad paaskønner, at Handelsbanken, da det gik galt, gik ind paa at udbetale Sparerne 50 pCt. og derved maaske har tabt ca. $\frac{3}{4}$ Mill. Kr. — jeg paaskønner dette, fordi hurtig Hjælp er dobbelt Hjælp, og Vanskelighederne var store —, saa forekommer det mig dog, at det havde tjent Handelsbanken til større Ære og havde været dansk Bankvæsen i det hele taget til uvurderlig Gavn, om den var gaaet med til fuld Dækning for Sparerne i Kalundborg, i Stedet for at disse skal miste 50 pCt. af deres Penge. At Kalundborg Bank de sidste Aar, da Rygterne svirrede stærkt, ikke mistede flere af Indskuddene, skyldtes for en meget stor Del den store Tillid, Folk nærede til Københavns Handelsbank. Man vidste, at den var Kalundborg og Omegns Banks Hovedstadsforbindelse, og man haabede og nærede Tillid til, at Københavns Handelsbank havde et vist Indseende med, hvorledes Stillingen var i Kalundborg, og at der, saa længe den havde med Kalundborg Bank at gøre, ikke skulde ske Sparerne noget slemt. Tilliden til Handelsbanken og Statens Sikkerhedsforanstaltninger i det hele taget bevirkede, at Sparerne fortsat blev ved at bruge Kalundborg og Omegns Bank.

Jeg havde, som sagt, haabet paa større Imødekommenhed fra Handelsbankens Side, jeg kan ikke fritage den for et vist moralsk Medansvar, idet den fortsatte og udvidede Finansieringen af Kalundborg Bank med